

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Narobnine in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Narobnine, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu. PRIMOREC izhaja neodvisno od Sočee vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1.60. Soča in Primorec se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nanski ul., Ter. Leban na tekalščih Jos Verdi, Peter Krehelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4 uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana: vse leto 15 K, 3/4 leta 10 K, 1/2 leta 5 K. Posamične številke stanejo 10 vin. »SOČA« ima naslednje izredne priloge: Ob prvem letu »Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem« in »Kazipot po ljubljani in krajskih mestih«, dalje dvakrat v letu »Vozni red železnic, parnikov in poštne voze« ter mesečno prilogo »Slovenski Tehnik«. Narobnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez doposlane narobnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če iskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Nov deželni volilni red.

V deseti seji je bil na dnevnem redu s spremembami deželnega reda načrt novega deželnega volilnega reda, iz katerega navajamo te-le §§:

§ 4.

V pokneženi grofovini Goriško-Gradiščanski obstoji deželni zbor iz tridesetero členov, to je:

- a) iz knezonadškofa goriškega; nadalje
- b) iz devetindvajsetero izvoljenih poslancev, to je:

- I. iz šestero poslancev veleposestva;
- II. iz sedmero poslancev mest, trgov in industrijskih krajev, navedenih v volilnem redu, kakor tudi trgovske in obrtne zbornice;
- III. iz desetero poslancev drugih očin poknežene grofovine Goriško-Gradiščanske;

IV. iz šestero poslancev splošnega volilnega razreda.

§ 13.

Enega deželnega odbornika imenujejo poslanci, izvoljeni v volilnem razredu veleposestva (§ 4. I.) enega poslanci izvoljeni v volilnem razredu mest, trgov in industrijskih krajev in trgovske in obrtne zbornice (§ 4. II.); enega poslanci izvoljeni v volilnem razredu kmetijskih očin in v splošnem volilnem razredu (§ 4. III. in IV.); enega vsa deželna zbornica izmed deželnega zbora.

I. Volilni okraj in volišča.

§ 1.

Za volitev poslancev iz razreda veleposestva tvori poknežena grofovina Goriško-Gradiščanska dva volilna okraja, od katerih prvi obstoji iz mesta goriškega, iz političnega okraja Gorica-okolica, iz političnega okraja tolimskega in iz političnega okraja sežanskega, nadalje iz krajevnih očin Devin, Doberdob, Biljana, Medana in Kožbana, ležečih v političnem okraju gradiščanskem; in drugi volilni okraj iz političnega okraja gradiščanskega, razven

navedenih očin Devin, Doberdob, Biljana, Medana in Kožbana.

Volišče za prvi volilni okraj je mesto goriško, za drugi volilni okraj občina gradiščanska.

§ 2.

Volilci poslancev iz razreda veleposestva tvorijo v vsakem izmed dveh volilnih okrajev eno volilno skupino in vsaka volilna skupina voli tri poslance.

§ 3.

Za volitev poslancev mest, trgov in industrijskih krajev tvorijo:

- a) mesto goriško in krajevne občine Krmin, Gradišče, Červinjan, Tržič in Gradež en volilni okraj;
- b) krajevne občine Tolmin, Bovec, Kobarid, Kanal, Ajdovščina, Sv. Križ pri Ajdovščini, Sežana, Komen in Nabrežina skupno en volilni okraj.

§ 4.

Vsaka izmed očin, omenjenih v prejšnjem paragrafu je volišče; občine, ki so pri določitvi volilnih okrajev prve navedene, so glavna volišča.

§ 5.

V volilnem okraju, navedenem v § 3. lit. a) se volijo štiri poslanci in v volilnem okraju, navedenem v § 3. lit. b) se voli en poslanec.

Volilci vsakega volilnega okraja tvorijo volilno skupino.

§ 6.

Trgovska in obrtna zbornica v Gorici voli dva poslance v deželni zbor.

Volišče je na sedežu zbornice in volilni okraj je dežela Goriško-Gradiščanska.

Člani trgovske in obrtne zbornice, ki imajo v tej pravico sklepati, tvorijo volilno skupino.

§ 7.

Za volitev poslancev kmetijskih očin tvorijo politični okraj:

- a) Gorica-okolica;
- b) Gradišče;
- c) Tolmin;
- d) Sežana, po en volilni okraj.

§ 8.

V volilnih okrajih, omenjenih v § 7., je vsaka krajevna občina volišče; glavno volišče je pa za okraj Gorica-okolica v občini Šempeterski pri Gorici, za gradiščanski, tolimski in sežanski okraj pa v kraju, kjer ima dotično glavarstvo svoj sedež.

§ 9.

Vsak v § 7. lit. a) in b) omenjen volilni okraj voli tri poslance; vsak v § 7. lit. c) in d) omenjen volilni okraj voli dva poslance.

Volilci vseh v volilnem okraju ležečih očin tvorijo, izvzemši mesta, trge in industrijske kraje, katere navaja § 3., volilno skupino.

§ 10.

Za splošni volilni razred se ustanovita dva volilna okraja in sicer:

- 1) En volilni okraj je sestavljen iz mesta goriškega in iz političnega okraja gradiščanskega;
- 2) Drugi volilni okraj se ustanovi iz političnih okrajev Gorica-okolica, Tolmin in Sežana.

§ 11.

V volilnih okrajih, označenih v § 10., je vsaka občina volišče.

Glavna volišča so:

Gorica za volilni okraj, označen pod točko 1).

Šempeter pri Gorici za volilni okraj, označen pod točko 2) prejšnjega paragrafa.

§ 12.

Vsak v § 10. omenjen volilni okraj voli tri poslance.

Volilci vseh očin, ležečih v posameznih tu-navedenih volilnih okrajih, tvorijo volilno skupino.

§ 13.

V velikih očinah, zlasti v mestu goriškem se more ustanoviti več volišč; dotične odločne izda neposredno predstojna okrajna politična oblast in, kedar se gre za mesto goriško, deželna politična oblast.

Volilci se v tem slučaju primerno razvrste in odkažejo posameznim voliščem in se

bode ukrenilo potrebno, v svrhu konstatiranja celotnega izida volitve v smislu § 51.

Dotične odloče se pravočasno objavijo v občini z javnimi razglasi.

II. O volilni pravici in o izvoljivosti.

§ 14.

Poslanec iz volilnega razreda veleposestva volijo direktno polnoletni posestniki, ki so avstrijski državljani in so svojepravni ter plačujejo za svoje zemljiško posestvo visokemu erarju najmanj letnih 100 kron realnega davka.

§ 15.

Volilci, ki imajo zemljiško posestvo v obeh volilnih okrajih, volijo v tistem okraju, ker plačujejo več davka, da le znašajo skupni zneski davka najnižjo svoto, ki jim daje volilno pravico v smislu § 14.

§ 17.

Poslanec mest, trgov in industrijskih krajev, omenjenih v § 3., volijo direktno vsi polnoletni občani in avstrijski državljani, ki imajo po posebnih občinskih statutih ali po občnem občinskem zakonu pravico voliti v občinske zastope mest, trgov in industrijskih krajev, tvorečih volilni okraj, in kateri niso izključeni od aktivne volilne pravice po § 22. volilnega reda za deželni zbor, ako spadajo isti v prvo ali drugo volilno skupino ali plačujejo v tretji skupini najmanj 20 kron neposrednega davka.

§ 18.

Poslanci kmetijskih očin se volijo direktno.

V razredu kmetijskih očin imajo pravico voliti polnoletni občani in avstrijski državljani, ki imajo po občinskem zakonu pravico voliti v zastop dotične občine, ki niso izključeni od aktivne volilne pravice po § 22. volilnega reda za deželni zbor, in tvorijo I. in II. volilno skupino za volitve v občinski zastop.

§ 19.

V splošnem volilnem razredu imajo pravico voliti vse osebe moškega spola, ki so svojepravne, so 24 let stare, so avstrijski državljani in niso izključene od

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisa:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

- Ali se vam ne bori zdel vsiljiv, če vas vprašam, kam ste namenjeni?
- Iskat svoje prijatelje.
- Kake prijatelje?
- One, po katerih ste me včeraj vprašali.
- Athosa, Porthosa in Aramis? Te iščete?
- Da.
- Vaša častna beseda?
- Kaj je vendar pri tem čudnega?
- Nič. Smejal bi se. In na čegavo željo jih iščete?
- Ne morete si misliti.
- Res, da ne.
- K nesreči ne vem, kje so.
- In nimate pripomočka, da bi izvedeli kake novice o njih? Počakajte osem dni in dam vam jih jaz.
- Osem dni, to je preveč; v treh dneh jih moram najti.
- Tri dni, to je malo, pravi Rochefort, in Francija je velika.
- Nič ne de, saj poznate besedo »morati«; s to besedico se da marsikaj doseči.
- In kdaj jih začnete iskati?

- Jih že iščem.
- Mnogo sreče!
- In vam srečno pot!
- Morda se kje srečava med potjo.
- Ni verjetno.
- Kdo ve! slučaj je tako samovoljen.
- Z Bogom!
- Na svidenje. Še nekaj, če vam bo govori! Marzarin o meni, mu povejte, da sem vam naročil, da mu poveste, da se kmalu prepriča, če sem prestar za delo, kot pravi on.

In Rochefort se je oddaljil s tistim svojim satanskim nasmehom, pri katerem je d'Artagnan včasih tolikokrat zatrepetal; toda sedaj ga je pogledal brez strahu; nasmehljaj se je tudi od melanholično pri spominu, ki je morda jedini mogel podeliti njegovemu obrazu izraz melanholije:

— Pojdi, satan, si je mislil; stori, kar hočeš, malo me briga: druge Konstancie ni več na svetu!

Obrnil se je ter zagledal Bazina, ki je bil odložil cerkveno obleko ter se pogovarjal s sakristanom, s katerim je bil govoril d'Artagnan, stopivši v cerkev. Bazin je bil videti zelo vznemirjen, in mahal je s svojimi kratkimi rokami živahno krog sebe. D'Artagnan je razumel, da mu priporoča njemu, d'Artagnanu nasproti, največjo molčljivost.

D'Artagnan je porabil razgovor teh dveh cerkvenih mož, smuknil iz katedrale ter se šel skrit za vogal ulice Canettes. Bazin ni mogel oditi, da bi se ga ne zapazilo iz skrivališča, kjer je tičal d'Artagnan.

Pet minut pozneje se je prikazal Bazin na pragu; pogledal je na vse strani, da bi se prepričal, če ga

kdo opazuje; toda ni bilo možno zapaziti našega častnika, ki je molil samo glavo izza vogla hiše, ki je stala petdeset korakov oddaljena. Pomiril se je ter krenil v ulico Notre-Dame. D'Artagnan je skočil iz svojega skrivališča, ter prišel še pravočasno, da ga je videl kreniti v ulico Inverie ter stopiti v ulico Calandre v čedno hišo. Naš častnik bi bil prisegel na to, da stanuje mežnar v tej hiši.

D'Artagnanu se ni zdelo vredno, da bi šel poizvedovat v to hišo; če je bil v njej kak hišnik, mu je mežnar gotovo že povedal, kako ima odgovoriti; če ga pa ni bilo, na koga naj bi se bil obrnil?

Stopil je v malo gostilno na voglu ulice Saint-Elci in ulice Calandre ter naročil mero z dišavami prepariranega vina. Da se je ta pijača pripravila, je bilo treba dobre pol ure časa; d'Artagnan je imel dovolj časa, da je opazoval Bazina, ne da bi vzbujal kak sum.

Zapazil je med gostilniškim osebjem majhnega pobiča razumnega obraza, starega dvanajst do petnajst let; zdelo se mu je, da je videl tega fantiča dvajset minut poprej v obleki strežnika. Začel ga je izpraševati, in ker bodoči subdijakon ni imel nikakega vzroka, prikrivati resnico, je zvedel d'Artagnan od njega, da opravlja od šestih do devetih zjutraj službo cerkvenega strežnika, od devetih do polnoči pa službo natakarka.

Dočim je kramljajal z dečkom, so privedli pred Bazinovo hišo konja; konj je bil osedlan in popolnoma opremljen. Trenutek pozneje je stopil Bazin iz hiše.

(Dalje pride.)

volilne pravice po § 22. tega volilnega reda za deželni zbor.

Volilna pravica se izvršuje v občini, v kateri prebiva dotična oseba na dan razpisa volitve najmanj eno leto (§ 66. I. odst. zakona z dne 1. avgusta 1905 dr. zak. št. 111).

§ 20.

Vsak volilec mora izvrševati svojo volilno pravico le v enem volilnem okraju onega volilnega razreda, kateremu pripada, in praviloma le osebno.

Izredno morejo volilni upravičenci v leoposestva izvrševati svojo volilno pravico po pooblaščenju.

Ta mora imeti volilno pravico v istem volilnem razredu in more zastopati le enega volilca.

Kdor ima volilno pravico v volilnem razredu veleposestva, ne more voliti v volilnem razredu mest, trgov in industrijskih krajev, in kmetijskih občin; kdor ima volilno pravico v mestih, trgih in industrijskih krajih, omenjenih v § 3., ne more voliti v nobeni kmetijski občini.

Volilec volilnih razredov mest, trgov in industrijskih krajev in kmetijskih občin, ki je član raznih občin, izvršuje svojo volilno pravico le v občini, kjer redno prebiva.

* * *

Deseta deželnozborna seja nam je prinesla nov deželni volilni red, s katerim se ne moremo strinjati, ker je proti našemu programu in ker pomeni veliko krivico za naš narod na Goriskem. Dež. odbor je dobil po sprejetju Bombigovega predloga nalogo predložiti načrt novega deželnega volilnega reda z novim splošnim volilnim razredom. Dež. odbor je napravil načrt ter ga predložil zbornici. In ta le načrt je bil kar sprejet, ne da bi ga oddali prej pravnemu odseku, kakor bi se bilo pač moralo zgoditi. Videlo se je, da so se Lahi in slovenski klerikalci lepo pomenili med seboj ter sprejeli načrt. Šlo je vse precej hitro — in če bi postal načrt zakon, bi imeli sicer nekaj več poslancev, ali Lahom je zopet zagotovljena večina v deželnem zboru. Izvršil se je atentat na slovenski narod, in sicer s pomočjo vladajoče slovenske klerikalne stranke. Dr. Treo je skušal rešiti, kar bi se dalo še rešiti s predlogom, naj se načrt ne sprejme v drugem čitanju, ampak izroči pravnemu odseku, toda predlog je padel in po naklepu Lahov in slov. klerikalcev je sprejet krivični volilni red, proti kateremu se upiramo.

Nov deželni zbor bi štel 30 članov: nadškof, 3 poslancev iz veleposestva (3 Lahi, 3 Slovenci), 7 poslancev mest, trgov in industrijskih krajev ter trgovo-obrtne zbornice (6 Lahov, 1 Slovenec), 10 poslancev drugih občin (3 Lahi, 7 Slovencev), 6 poslancev iz splošnega volilnega razreda, skupaj 15 Lahov, 14 Slovencev, virilist nadškof, vseh 30.

Volilni red je bil na dnevnem redu seje v četrtek. Kaj in kako se namerava, so vedeli le združeni Lahi in slovenski klerikalci, ki so držali vse nekam tajno, le zadnje trenutke so nekaj govorili, da se odda načrt odseku — ali bili so že pogovorjeni. Klerikalni poslanci so bili oboroženi z načrtom in Grča se je prav zadovoljno muzal pri sprejemanju posameznih §§, s katerimi se je zadajala nova krivica Slovincem. Dr. Treo in Štrekelj nista niti dobila načrta v roke; dr. Treo je moral iti ponj v deželno odborski urad. Javnost ni vedela ničesar. Dr. Gregorčič je stavil širši predlog. Vse to kaže, da so bili klerikalci in Lahi zmenjeni ter da se jim je atentat na slovenski narod posrečil.

Fej klerikalcem, fej izdajalcem, ko se dajo kupiti za vladno in laško milost proti slovenskemu ljudstvu.

Goriški Slovenci moramo biti le za tak volilni red, ki nam da večino v deželnem zboru. In odboru, kakor nam pritiče. Kdor se zaveda za staro stališče laške prevlade, je izdajalec. In taki izdajalci so klerikalci.

Slovenci smo zapostavljeni in opeharjeni, zlasti gledé industrijskih krajev in v splošnem volilnem razredu tako, da se postavimo po robu z vso silo temu načrtu, da ne postane zakon. — Podan nam je s tem nov dokaz, kako pogubonosna je zveza med Lahi in slov. klerikalci za goriske Slovence!

Ljudstvo, vstani in jih sodi!

Slovenci, postavimo Janu Legu nagrobni spomenik!

Slovenci, bliža se čas, ko prihite čete slovanskih Sokolov v slovansko Prago na V. sokolski zlet in morda bo zanesla marsikaterega izmed nas pot na praško pokopališče (Olšane), da vidimo kraj, kjer spe veliki možje češkega naroda Tyrš, Fügner, Ed. Gregr in nešteti drugi. In na istem pokopališču imamo tudi Slovenci svoj grob, grob brez nagrobnega spomenika — grob Jana Lega.

Odveč bi bilo pisati, kdo je bil Jan Lego in kaj je bil nam Slovincem. Vsak pozna ime slov. konzula, ki je s slovansko gostoljubnostjo sprejel vsakega Slovincem, ki je prišel v Prago, in zbiral vinar za vinarjem, da je mogel podpirati slovansko mladino. Ni bil to bogataš, kar je imel, je dal, dal za nas Slovence. Naša narodna dolžnost je, da pokažemo svojo hvaležnost, da dokažemo, da se zavedamo, kaj nam je bil Jan Lego. Skoro bo preteklo leto, kar ga krije lahka zemlja in njegov grob je brez spomenika, ker ga nima kdo postaviti. V češki javnosti ni bil znan, vdova pa je dobila le malo penzijo. Odveč bi bilo dokazati, da je naša dolžnost, da s spomenikom zaznamujemo grob moža, ki je toliko časa, s tako vnemo živel za Slovence in res edino za nje. Tako, da si niti za spomenik ni zapustil. Spomenik na njegovem grobu, postavljen od nas naj bo Čehom dokaz, da znamo ceniti bratsko požrtvovalno ljubezen, s katero se zanimajo za nas.

Jan Lego ima mnogo znancev po Slovenskem, je časten član več društev, časten meščan naših mest, naj se odzovejo vsi čim najpreje povabilu, da stoji do sokolskega izleta (28. jun.) spomenik na njegovem grobu. Podpisani odbor se obrača tem potom do slovenske javnosti za prispevke; imena darovalcev se bodo objavila v listih.

Doneski naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Lenart Lotrič, pravnik Praga II. V Tünich 13./I.

• Odbor za Legov spomenik.

Deželni zbor.

IX. seja.

Poročilo o deveti seji imamo še popolniti: Prtrdi se uvrstitev dela ceste Volčje-draga-Ozeljan-Vogrsko. — Kuratoriju za pospevanje obrti v Gorici se dovoli 3000 K za prireditve razstave stavbe industrije. — Prošnja katol. političnega društva v Bovcu, da bi se čim prej zgradila železnica Sv. Lucija-Trbiž čez Predel se odstopi deželnemu odboru, da se jo upošteva, ko pojde za izvršitev železnice Sv. Lucija-Kobarid. — Dovolj se 2000 K prispevka odboru v Trstu za zgradbo ceste ob morski obali od Trsta do Trziča. — Potrđi se računski sklep depozitov in tujih denarjev za leto 1905. in proračun zaloga za obnemogle delavce. — Dovolj se nekaj podpor, nekaj prošenj se zavrne, med temi prošnja vinorejskega društva v Brdih, prošnja za podpore kuratorija dijaške mize na Dunaju; prošnja za podporo nekaterih visokošolcev se izroči dež. odboru. — Uloga kat. pol. društva v Bovcu gledé javnih del se odstopi dež. odboru.

X. seja.

Deseta seja se je vršila 14. t. m. zvečer. Navzoči vsi poslanci razven dr. Tume.

Deželni gladar naznani, da je prišlo od namestništva odobrenje zdravstvenega zakona. Vladni komisar je odgovoril na Grčovo interpelacijo gledé mitnic, da ima mesto Gorica še vedno pravico do mitnic.

Na dnevnem redu je bil kot prva točka zakon, zadevajoč spremembo deželnega volilnega reda. Poročevalec je bil Marani. K § 10. je zahteval Gregorčič volilne okraje tako-le razdeljene: 1. volilni okraj Gorica; 2. sodna okraja Gradišče, Krmin; 3. Červinjan, Tržič; 4. Goriška okolica; 5. Ajdovščina, Sežana, Komenj; 6. Tolmin, Kanal, Kobarid, Cerkljeva. Bombig je predlagal Gorico in Ločnik ter gorisko okolico brez Ločnika. Gregorčič na to, naj se prikloni Biljana, Kožbana in Medana k 4. vol. okraju, k 5. pa

Doberdob in Devin. Bombig je proti, Marani tudi. Gregorčič stavi dodatni predlog k 2. in 3. vol. okraju, da naj se pridene: izvzemši Biljana, Medana, Kožbana in Doberdob in Devin. Gregorčičev predlog ostane pri glasovanju v manjšini in sprejmeta se 2 volilna okraja, 1. Gorica in Ločnik ter politični okraj Gradišče, manj Kožbana, Medana, Biljana, 2. volilni okraj obsega ostali del dežele z Devinom in Doberdobom. Po kratkih opazkah k § 11. predlaga Gregorčič sprejetje en bloc. Dr. Treo se v daljših izvajanjih izreka odločno proti sprejetju takega volilnega reda, s katerim se zada nova krivica slovenskemu ljudstvu. Taka razdelitev je za Slovence nesprejemljiva. Predlaga, naj se izroči načrt pravnemu odseku v pretres. Ali sprejme se načrt tudi v drugem branju proti glasovoma dr. Treota in Štrekljaja.

Druga točka je bila: načrt za zgradbo nove deželne hiše. Taka deželna hiša bi stala okoli 590.000 K. Dr. Treo se je protivil sprejetju, rekoč, da naše finance ne prenašajo takih izdatkov, je megalomanija, sistem treba spremeniti; je v principu za novo poslopje, ali počasi naj se dovede do tega tekom par let, ne kar nakraj. V teku 2 let ne more dežela prenesti 600.000 K za novo poslopje. Izroči se tehnično-ekonomičnemu odseku.

Predlog gledé prispevka za projektovano zopetno zgradbo branikov ob desnem bregu Tera pri Tapoljanu se izroči deželnemu odboru. — Dovolj se 7700 K prispevka za projektovano zopetno zgradbo brambnih del ob levem bregu Tera pri Viškou. — Dovolj se 2000 K prispevka za konečna uravnavna dela Ledre. — Šmariškemu županstvu se dovoli za zgradbo vodnjaka pri Lisjakih 2000 K. V svrhu državnega prispevka naj se dež. odbor obrne do vlade. — Za zgradbena dela ceste Ponikve-Bača se dovoli 1000 K. — Zatočmiški občini se dovoli za kanalizacijska dela 2000 K. Dež. odbor priporoči prošnjo vladi za prispevanje do 50% vseh stroškov. — Ajbskemu županstvu se dovoli za zgradbo vodovoda 3500 K; priporoči se vladi za prispevanje do 50%. — Odboru za mednarodni most med Mernikom in Albano se dovoli 300 K. — Ročinskemu županstvu se dovoli za vodovod 300 K. — Obrtno-nadaljevalnim šolam v Ajellu, Červinjanu, Ločniku in Moši se dovoli po 1200 K. — Kot povišek prispevka kuratoriju zavoda za pospeševanje obrti v Gorici se dovoli 8000 K. — Županstvu v Dutovljah se dovoli za popravo vodnjaka 300 K; priporoči se vladi za prispevanje do 50%. — Vinorejskemu društvu v Dornbergu se dovoli podpore 300 K za vinsko razstavo in vinski semenj 2. dec. t. l. — Doberdobskemu županstvu se dovoli za zgradbo napajališča 500 K. — Nakeljskemu županstvu za zgradbo občinskega vodnjaka na Gradišču se dovoli 500 K. — Za zgradbena dela občinskega vodnjaka v Tomaju se dovoli 2000 K. — Slivenskemu županstvu se dovoli za razširjenje ceste Slivno-Nabrežina 300 K. — Komenškemu županstvu se dovoli za dela za občinsko pot v Preserje 200 K. — Za zboljšanje občinske ceste Nemškirut-Grant se dovoli podpore 150 K. — Za brambna dela ob Soči v občinah Foljan in Št. Peter ob Soči se dovoli podpore 3000 K. — Županstvu v Štverjanu se dovoli za zgradbo mosta čez Grojno 500 K. — Vinarskemu in sadjarskemu društvu na Barki se dovoli 300 K podpore. — Čipkarski šoli v Čepovanu se dovoli 200 K podpore. — Idrski občini za zgradbo napajališča se dovoli 500 K. — Občini Ponikve za zboljšanje cest se dovoli 300 K. — Občini Sedlo za kanalizacijska dela 800 K. — Občini Libušnje 500 K, občini Koritnica 750 K, občini Idrsko 1000 K, občini Šlorenc pri Moši 900 K. — Preko prošnje odbora za zgradbo vikarijstva v Otaležu se preide na dnevni red. — Na dnevnem red se preide tudi gledé prošnje kojščanskega županstva za podporo gledé mrtvašnice. — Prošnja za podporo oddelku Lončan se vrne dež. odboru. — Prošnja kojščanskega županstva za zgradbo vodnjaka se vrne deželnemu odboru v potrebno zaslusbo. — Dež. odboru se vrne prošnja za podporo dolenskem županstvu.

K točki 41., obsegajoči prošnjo pevskega in glasbenega društva v Gorici, se je oglasil Štrekelj, rekoč, da je v odseku že branil prošnjo. Kakor se daje za glasbeno šolo Lahom v Gorici, tako naj se dovoli tudi 1000 K pevskemu in glasbenemu društvu. Društvo napreduje, ni politične, država priznava društvo ter daje podpore, naj da tudi dežela. Bombič se protivi, češ, da laška društva v Gorici ne prosijo podpor, da je šola, za katero se daje, v Gorici javna, to

društvo pa privatno. Se preide na dnevni red. Za Štrekljev predlog glasuje tudi nekaj klerikalcev.

Kamenjskemu društvu za zgradbo poti na Črno mejo se dovoli 200 K. — Deželnemu odboru se oddajo: prošnja županstva v Sežani za podaljšanje ozkotirne železnice Trst-Optina do Sežane, da se uvedejo potrebna pogajanja; prošnja za podporo občine komske, občine Trenta radi načrta, občine Kojško za načrt.

Gledé predloga za brezplačno podelitev ameriških trt vinogradnikom naše dežele se naroči deželnemu odboru, da se obrne do vlade v smislu Štrekljevega predloga.

Prošnja za podporo županstva v Biljani se odstopi dež. odboru.

DOPISI.

Podbrdo. — V „Prismojencu“ je priobčil naš župnik odgovor na dopis v „Soči“. Iz srca smo se smejali, ko smo ga čitali. Zesam dopis kaže njegov žalostni duševni nivo. Ko bi se vsaj zagovarjali znal! Dopis je tako žalostno sklanjan, da mora imeti količkaj pameten človek dober želodec, da se mu kaj čudnega ne pripeti. Zakaj pa da je tako naglo odgovoril? Zato, ker ve, da nadučitelj ne bo izvajal posledic. Nadučitelj se je nekoč izjavil, da s takim duševnim ravčkom si pod čast šteje polemizirati. Da v dopisu zamorca pere, je razvidno iz dopisa samega. Stavek pobija stavek. Uredništvo „Prismojenca“ dobro ve, kateri njihov list čitajo; drugače bi ga vrgli v koš. Pravi, da se res veliko trudi par naprednjakov, da bi pridobili koga za svojo stvar. Pa ljudje jim ne gredo na lim. To je nam v priznanje, da delamo. Na lim gotovo ne gre nobeden, ker ga nobeden ne nastavlja. Ako bi bili vsi na njegovi vrvi, bi se pač, kar že sama zdrava pamet kaže, ne bilo treba njemu toliko truditi, in še celo železničarjev soproge prositi, da naj pripravijo možé, da bodo z njim volili. Kar jih dobi pod nos, zasluži popolnoma. Pravi: da še Kristus uči zavračati ne oseb, ampak njih zmote. Da bi on zmote zavračal, bi mu bili hvaležni. A njemu je glavno delo, da vidiha po oseh. Ne v odkritem boju, ampak kadar neljubih oseb ni blizu čuti. Pravi, da so misijonarji na Boh. Bistriči rekli: Ogbajte se takih hiš, kjer se čitajo slabi časniki. Ravno tisti misijonar je tudi rekel, da fant ne sme nikoli hoditi z ženskami po noči domu, (n. pr. s plesa) zakaj je pa on bivšo kuharico o 11. uri ponoči peljal čez vas domu.....? Zakaj se pa sam ne ogiba, kadar pobira biro, hiš, kjer so napredni časniki? Besede mičejo, zgledi vlečejo! Kateri so pa tisti krajcarski možje? Mi poznamo samo njega, ki drago računa one liste, katerih bi postavno ne smel računati. Maše so tudi podražile 20 odstotkov, kar je on tu. Mogoče so boljše? Pravi, da je grda laž, kar je pisala „Soča“ glede izpraševanja, dasi je vse resnično, kar se lahko dokaže s pričami. Pravi, da je imel veliko sitnosti, da je spravi križ na steno. A ravno tam piše, da je rekel nitelju: „Da križ potrebuje kot nazorni predmet. To je pomagalo, in križ je bil na steni“.

Povemo mu, da ni bil samo eden na zaupnem shodu v Gorici, ampak več, pa vsi so slišali, kaj se je govorilo o svobodni šoli. Čudna pa je ta svobodna šola. Mi zahtevamo, da se mora podučevati veronauk. On pa ne podučuje, zraven pa kriti, da hočemo spravi veronauk iz šole. Pristna liguorjanska moralna. Podoben se nam zdi tatu, ki je vkradel, potem paupil: držite ga! Priznava, da ni podučeval veronauka, a hkrati trdi, da so otroci dovolj podučeni. Za počt! Ali misli, da bode z nami norca bril, ali se mu je v glavi zvrnelo? Presodi naj pa vsak sam! Križ je prišel na steno, a ne, kadar je župnik hotel. Kako in zakaj, nam je dobro znano. Če misli, da je rešil v Podbrdu Boga in sv. Miklavža, mu to veselje radi privoščimo.

Pravi, da bi rad z vsemi v miru živel. Vrhunec nesramnosti! Radi bi vedeli, kedo je napravil toliko zdražb? Kedo napravil sovraštvo med prijatelji? id. Da se zve, kako on rad v miru živi, se lahko vpraša g. nadučitelja in še veliko drugih. Pravi, da je grda laž, da mu je dal poštar roko, da bode z njim volil. Ni nismo trdili, da mu jo je dal, ker njemu nismo verjeli. Tega pa ne trdi, da ni govoril. Evo, kako bije sam sebe po zobeh. S pričami

(Dajte v prilogi.)

se lahko dokaže, da je govoril v dveh gostilnah, kar smo mi pisali. Komentarja menda ni potreba. Da g. nadučitelju privoščimo drugo mesto, bi ne bilo treba pisati, ker so nam že znane njegove denunciacije, s katerimi ga je črnil in bi ga bil rad proč spravil, a je ostal z vsemi zlobnostmi na — dilci. Kaj ne, da so šolske oblasti krute, ker ne ubogajo Božjega namestnika, voditelja krščanskega življenja itd.

O vodenični kuharici in zgodbo o Jančku je pa pozabili opisati. No, pa mi sto kmalu obelodanimo, da bo od imel več časa za denunciranje, in da ne bo rabil črnila, ker je že tako kljub obilnim dohodkom potreben dohodkov olomuškega nadškofa.

Domače in razne novice.

SHOD PRI REBKU. — Na poziv več županov priredi v nedeljo 17. t. m. ob 3. uri pop. pri Rebku shod g. deželni poslanec Alojzij Štrekelj.

SHOD V KOMNU. — Na splošno zahtevo iz Komna priredi deželni poslanec Alojzij Štrekelj 19. t. m. v Komnu shod, in sicer ob 3. uri popoldne.

Dramatična predstava v „Trgovskem Domu“. — Opozarjamo vnovič na predstavo, ki jo priredi jutri večer v „Trgovskem Domu“ dramatični odsek „Narodne Prosvete“. Društvo ima s takimi prireditvami mnogo stroškov, zato smemo pričakovati od našega občinstva, da je v njegovem stremeljenju tudi podpira.

Dodatno k programu omenjamo, da bo kongcem prve igre deklamoval režiser g. Ernest Klavžar Prešernovega „Povodnjega moža“.

Kdor je imel pri Gregorčičevi Akademiji priliko videti g. Klavžarja, kako fino in globokoumno je znal interpretirati „Nevihito“, gotovo ne zamudi prilike novega umetniškega užitka, ki nam ga bo nudil na jutrajšnjem večeru g. deklamator.

Pričetkom predstave in v odmorih igra vojaška godba.

Deželni zbor bo imel danes ob 5. uri zadnjo sejo tega zasedanja. Na dnevnem redu je 140 točk, med temi proračun za leto 1907, zakon o uvedbi volilne dolžnosti za državnozbornske volitve itd.

Seveda pojde vse hitro, prav tako, kot zna edinole goriški deželni zbor.

Pravi škandal, kakor se sedaj dela!

Šolska podružnica S. Pl. D. vabi prijatelje plamin na sestanek in pomenek k „Zlatemu jelenu“ v ponedeljek dne 18. marca zvečer ob 8. uri.

Kako je Laharnarju mil slovenski narod in kako je pripravljen dati svojo kri za ljubljeno, dobro a zapostavljeno slovensko ljudstvo. — Bilo je leta 1900. meseca avgusta. Gospejni odbor Rdečega križa je priredil v Sežani v proslavo 400-letnice združenja Goriško-Gradišanske s habsburško dinastijo in proslavo 70-letnice cesarjeve velike slavnosti. Slavnost je bila sijajna, Sežana je bila čudovito patriotska. Navzoč je bil tudi takratni tržaški namestnik Goëss. Okrajni glavar v Sežani je bil dr. Laharnar.

Izšlo je uradno poročilo o tej slavnosti. In to uradno poročilo je govorilo o „unser Volk“, o „Fahnen in den Landesfarben“ itd., niti z besedico pa ni omenilo slovenske Sežane, nikjer ni bilo zapisano ime Slovenec! Kdor ne živi v deželi ter ne pozna razmer, je lahko sodil, da so priredili tisto veliko patriotsko slavnost — Lah! Na Dunaju visoki krogi hitro tako sodijo.

To zapostavljenost Slovencev, to preziranje, ta namen: izrabiti Slovence za patriotsko slavnost ter jo naslikati, da se dá soditi tudi, da so jo priredili Lah, smo takrat ožigosali. Uradno poročilo smo postavili v tako luč, da je videl lahko vsakdo, kaka uradna poročila dobivamo za svoj patriotizem.

In kdo je skuhal tisto uradno poročilo? Okrajni glavar dr. Laharnar. Dr. Laharnar je bil naročen na „Sočo“. Ožigosanje njegovega uradnega poročila o slavnosti v Sežani ga je tako zbudilo, da se je hitro odpovedal „Soči“.

Sedaj je govoril na shodu v Sežani o milem slovenskem narodu, in po farovških listih pišejo o njem, da je pripravljen dati svoj kri za ljubljeno, dobro a zapostavljeno slovensko ljudstvo. Kakšna ironija!

Kako mu je mil slovenski narod ter kaj je pripravljen dati zanj, je pač jasno pokazal ob opisani priliki, ko je zatajil slovensko ljudstvo!

Laharnar je pač čisto navaden političen hlapec vlade, ki nas vedno prezira. In takega vladnega hlapca naj bi poslali Kraševci na Dunaj v parlament? — Nikdar!

Ob priliki umora cesarice Elizabete, ko je zadelo z Dunaja „Strenge Bestrafung“, je bil tudi takratni sežanski okrajni glavar dr. Laharnar med onimi, ki so poskrbeli, da je pala palica po slovenskih hrbtih. Kot pravi paša je nastopal na Krasu za „Strenge Bestrafung“, ne pa za „milo ljudstvo“. Kraševci naj se le spominjajo tega... nekoliko teh rečij osvežimo tudi v „Soči“. — In takega moža naj bi Kraševci in Vipavci poslali v parlament!

Kaka predrzna laž! — „Gorica“ laže, da je bil Laharnar poslan v Bukovino radi slovenskega uradovanja! Predrzna laž! Laharnar je avanziral ter bil poslan v Bukovino. Laharnar je uradoval toliko slovensko, kolikor je smel. Če bi bil več, bi sploh ne bil avanziral! — Čestitamo Laharnarju, da si pušča na tak način delati priporočila za kandidature!

Opozarjamo na občni zbor Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici, ki se bo vršil jutri ob 2. uri v društvenih prostorih.

Občni zbor obeta biti zanimiv, ker je priglasenih tuja mnogo predlogov. Vsi prijatelji tega društva so vabljeni, da se istega udeležijo.

Današnja „Gorica“ jaha na Štrekcljevi službi ter se drzne celo reči, da bi redili davkoplačevalci Štrekclja, ako bi bil poslanec in imel dopust. Zakaj vendar se ne obrača do dr. Gregorčiča, katerega redijo že celo vrsto let davkoplačevalci, ker ima dopust. In vrhu tega nič ne dela. Takega lenuha med državnimi poslanci ni kmalu najti! — Štrekelj pa je mož, izvedenec v kmetijstvu, ki bo vedno lahko delal za korist kmeta, v parlamentu in izven parlamenta. Gregorčič ni za rabo kmetu nikjeri; samo za to je, da vleče mastno plačo in pase lenobo. Davkoplačevalci in volilci, pošljite ga nazaj na delo v semenišče!

Klerikalne laži o državnozbornskih kandidaturah. — „Gorica“ si je izmislila, da bo kandidiral g. dr. Treco v goriški okolici, R. Konjedic pa v gorah. — Na vsem tem, kar piše „Gorica“, ni nič resnice. Kdo bo kandidiral tu ali tam, že doženemo potom krajnih in okrajnih odborov.

„Gorica“ naj rajši pazi, da jej ne uide klerikalni kandidat za goriško okolico sodni tajnik Fon, na katerega baje žegni dr. Pavlice, ki naj bi ga vsposobili za katoliškega kandidata, nič kaj dobro ne vplivajo!

Sama se bilje po zobeh. — Današnja „Gorica“ po eni strani strašno zametuje poslanca Štrekclja, po drugi pa pravi, da če bi dobil dopust, bi vlekel plačo in se avanziral. Torej priznava sama „Gorica“, da je vendar nekaj vreden Štrekelj! O Laharnarju ve povedati le to, da je za „penzjon“. Prav!

Gosp. dr. Anton Breclj, zdravnik v Gorici, bo danes ob 6. uri zvečer predaval v slovenski čitalnici v Gorici o bakterologiji, na kar se slavno občinstvo opozarja. Šolska mladina vstopnine prosta.

Volilci v Gorici za državni zbor. — V imenik je upisanih 4674 volilcev. Izberejo se za volitve tri komisije. Volilci od črk A—F bodo volili v mestni dvorani na Tekališču Jos. Verdija; od črk G—O v deželni dvorani, kjer zboruje deželni zbor; ostali volilci pa v dvorani trgovske in obrtne zbornice.

Iz Bovca. — Bovskemu gospodu dopisniku „Gorice“ pojasnjujem, da mi občine našega okraja nič niso zvišale plače in honorarjev. Če se mi je dovolilo pri imenovanju občinskim zdravnikom več plače in večjih honorarjev, nego jih je imel moj prednik, se je to zgodilo pač radi tega, ker sem bil v svojej prošnji navedel te zahteve, ki so se gospodom županom brez dvoma zdele utemeljene.

Ko bi se to ne bilo zgodilo, bi gospod dopisnik najbrže mti ne dobil te prijetne prilike, priobčevati v goriških listih še prijetnejše dopise. In to bi bilo vendar škoda!

Kar se pa tiče drugih točk, s katerimi se poušate — najskrenejše priznanje! Hic Rhodus!

Gospodarskega dela nam je treba v Bovcu in pa izobrazbe. To bi bilo hvaležnejše torišče, nego vsiljevanje tiranskega klerikalizma.

Dr. Alojzij Kraigher.

Volilcev v tolminski občini za državnozbornske volitve je okoli 1200; za 5. kurijo jih je bilo okoli 1400.

Pevsko in glasbeno društvo pa slov. klerikalni poslanec. — V deseti seji deželnega zbora je

bila na doevnem redu prošnja pevskega in glasbenega društva v Gorici. V peticijskem odseku, v katerem imajo Slovenci večino, prošnja ni prodrla, in v dež. zboru se je šlo preko nje na dnevni red. V odseku in zboru jo je toplo zagovarjal Štrekelj. V odseku so bili klerikalci proti prošnji, v odboru so nekateri glasovali za Štrekcljev predlog. — Ljubezno do tega kulturnega zavoda so pokazali klerikalci v odseku. V odseku, kjer je večina slovenska, propade prošnja tako kulturnega slovenskega zavoda. Če to ni škandal, kaj pa je?

Požar je uničil v Bodrežu pri Kanalu več poslopj. Zgorelo je 6 hlevov in ena hiša, last Antona Vidiča, dalje je zgorelo tudi 6 goved in trije prešiči. Pogoreli so še 4 drugi posestniki. Zavarovani so baje vsi.

Ples v prid Gregorčičevemu spomenku so odložile tolminske dame na dan 19. aprila t. l.

V Kobariču je bilo pri vojaškem naboru od 150 mladeničev potrjenih v vojske 37.

Nemška predrznost v Tolminu je velika. Kakor znano, jo podpirajo tudi nekateri Slovenci. „Kazinote“ pa je bil neki gospod pošteno oštel. Prišlo bi bilo kmalu do velike rabuke. O tem smo dobili zanimivo poročilo, katero utegnemo tudi objaviti, če se „kazinotom“ kmalu ne umiri „nemška“ kri!

Izpred sodnje. — Od svoje ljube harmonike se ni mogel ločiti 19 letni Rudolf Nikola iz Vileša v Lahih. Redar mu jo je bil vzel dne 19. febr. t. l. zvečer. Kar ni je mogel videti v rokah redarjevih, zato je planil po harmoniki ter jo skušal iztrgati iz rok redarju, ki ne bi tako lepo sviral na njo kot mladi Furlan Rudolf Nikola. Ali redarju ni nič kaj ugajalo mladeničovo ravnanje, zato ga je naznanil sodnji, katera je obsodila igralca na 4 tedne ostrega zapor. V tihih nočeh bo lahko sanjal v zaporu o harmoniki in nje milih zvokih.

Zoperstavil se je orožniku v Zagraju 24 letni R. Orešič. Sodnja ga je obsodila na 5 mesecev ječe s posti.

Nemška nesramnost. — Iz Podbrda nam poročajo, da je hodila in prosjčila okrog neka ženska, napravljena kot redovnica za nemški „Schulverein“. Farbala je ljudi, da pobira za slovenske otroke na Dunaju. Razkrinkal jo je tukajšnji postajenačelnik g. Testen ter ji je povedal par zaslužnih. Pozor pred takimi sleparji! Ujela je dosti ljudi po Baški dolini na limanice, kakor je bilo razvidno na zapisovalni poli. Čestitamo „herenvolku“, ko s takimi sredstvi širi „kulturo“.

V Kobariskem okraju je bil 12. t. m. hud vihar; v Borjani je razkril šolsko poslopje, ki je bilo postavljeno leta 1906.

Sod mu je padel na glavo. — Na južnem kolodvoru je pri odpiranju vagona, polnega sodov piva, padel sod na glavo vozniku Fr. Lebanu ter ga poškodoval. Rana je dolgo 7 cm in globoka 1 cm. V 14 dneh že zapusti usmiljene brate. Trdo glavo ima!

Krava se je odvezala, kakor nam poročajo, v Kamnjah posestniku Vodopivcu ter se zapletala toliko časa, da si je zlomila hrbtenico. Morali so jo ubiti.

Živinski trg v Gorici. — Na živinski trg 14. t. m. je bilo prignanih 267 glav goveje živine, prešičev 324.

V Vrtovinu je našel neki detek patrono za samokres. Ko je vrtal z žrebljem, je eksplozirala patrona ter poškodovala dečka na prstih.

Gosp. Ivan Fortič iz Praserja št. 15. nam izjavlja, da ne stoji v nikaki zvezi z dopisom iz Komna v „Gorici“, na kateri je izšel v „Soči“ dopis iz Komna, v katerem je bil g. Fortič označen kot dopisnik dopisa v „Gorici“ ter je bilo povedano, zakaj da bi bil proti kandidatu Štrekclju. Res je, da je bil v znani pravdi kot priča g. Štrekelj, ali ne kot izvedenec. Pravi, da je za kandidature Štrekcljevo. — S tem je stvar poravnana.

Laškemu sleparju iz kraljestva po imenu Lorenzo Marziani se je bila udala neka služkinja v Špitalu na Koroškem. 25 let je star ta Lorenzo Marziani, ona pa je tudi še miada in 700 svetlih kronic je imela. Črni Lah jej je pihal na dušo tako lepo, da jo je slednjič prepričal, da je najbolje, če gresta lepo v Italijo ter se tam poročita. Seveda kronice vzameta s seboj. Lah je znal koroško punico pripraviti do tega, da mu je v Krminu ob laški meji izročila denar. Potem se je odstranil, rekel je, za trenotek, ali v resnici je ušel Korošici čez mejo. Uboga sirota se je morala vrniti na Koroško. „Ljubčka“ je naznanila oblasti. Od takrat je preteklo že nekaj časa, ali slednjič so le našli 700 kronskega „Ljubčka“ nekje v

Pr. ter ga poslali v Gorico, kjer ga bodo sodili.

Čiprii lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Gliubich. Istotako na praznik v terek.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 17. do 24. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Cristofoletti-Gliubich.

Ker je v terek praznik, izide prihodnja številka „Soče“ v četrtek 21. t. m.

Samo še 14 dni traja doposiljanje receptov močnih jedil Ceres tekmovanju za nagrade. Udeležba iz naših krajev je zelo velika. Imena obdarovanih udeležencev objavimo svoječasno. Na recepte, oddane po 31. marcu, se pri razdelitvi nagrad, ki znašajo K 10.000 ne bo oziralo.

Pogoji za tekmovanje se dobe pri vseh boljših trgovcih.

Listnica. — Gg. dopisnikom: Prihodnjč. G. dopisn. s Krasa: Žal, došlo za danes prepozno. Prihodnjč!

Rogaški vprelec napravi tek, pospešuje prebavanje in presnovo.

Razgled po svetu.

V tržaškem deželnem zboru včeraj je prečital Gorup izjavo, v kateri slov. poslanci protestirajo proti nezakonitosti v seji 4. t. m. Ko je čital to izjavo tupi v slovenskem jeziku, je nastal krik. Potem je krik nehal, Gorup je čital naprej, tajnik je pa nadeljeval čitanje poročila.

Pred tržaško poroto se je vršila 4 dni razprava proti 35 letnemu trgovcu A. Cillo iz Raba, ki je bil obdolžen zločina uboja na lastni ženi Amaliji. Žena je živela ločeno od njega; nekoč je hotel videti otroka, o katerem se mu je reklo, da je zanemarjen; prišlo je pri tem med njima do prepira in Cillo je potegnil revolver ter vstrelil na svojo ženo, ki je kmalu na to umrla. Cillo je imel razmerje s svojo blagajničarko. Obsojen je na 5 let težke ječe.

Ustrelil se je v Trstu ak Somrak iz Pulja.

Velika tatvina se je dogodila v južnoafriški razstavi v Londonu. Ukradenih je raznih predmetov v vrednosti 40.000 K.

Škof o ločitvi cerkve od države. — Znani kremonski škof Bonomelli je govoril z urednikom „Giornale d'Italia“ o razmerju cerkve in države. Rekel je, da bi cerkveni spor na Francoskem bil izbruhnil tudi, ako bi še živel Lev XIII. Posvetno papeževno vladanje smatra škof za mrtvo in pokopano ter je izjavil, da bi papež pametno storil, ako opusti staro fikcijo o svojem ujetništvu ter poljubno zapusti Vatikan.

10 milijonov dolarjev v svrhu socialnih reform je dala udova milijonarja Sage mestu newjorskemu na razpolago.

V Turinu štrajkajo delavci v tovarnah za avtomobile, ker zveza industrijalcev noče ugoditi njihovim zahtevam.

Na Dunaju štrajkajo peki. Okoli 7000 pekovskih pomočnikov je v štrajku.

Cesariski manevri letos se bodo vršili na ozemlju med Ljubljano, Gorico in Celovcem. Na manevre pridejo cesar, nadvojvoda Fran Ferdinand in nadvojvoda Evgen.

V štajerskem deželnem zboru je utemeljeval poslanec Schacherl svoj predlog za spremembo zakona o poselskem redu. Dokazoval je, da so kmetiski posli brezpravni ter izročeni na milost in nemilost gospodarjem. Kmetiski poslanci so ugovarjali.

Gornjeavstrijski deželni zbor je sprejel zakonski načrt gledé uvedbe volilne dolžnosti za državnozbornske volitve na Gornje-Avstrijskem.

Strop dvorane, v kateri zboruje ruska дума, se je udrl 15. t. m. zjutraj ob 5¼.

Velike poplave ob obrežju Alfeghanyja v Ameriki so napravile velikansko škodo. Okoli 100.000 delavcev je brez dela.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zaastonj in franco v priv. Schwannen - Apoteke, Frankfurt a. M.

Čeniki zahtevano brezplačno.

Med,

izvrsten za pecivo ali zdravilo kg po K 1-20
izpihani pomladanski " " " " 1-60
pitaneec za čebele " " " " 1-20

Na debelo v originalnih posodah se
cena izdatno zniža.

Z odličnim spoštovanjem se toplo priporoča

J. Kopač,
svečar v Gorici.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pinice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah.
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Čujte! Čujte!

Prej 18 K
sedaj 7 K

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 moč-
nimi pokrovi, bogato okrašena, dobro idoča, 3
leta garancija, pošilja proti povzetju za
samo 7 kron

Henrik Weiss — Dunaj XIV. 3.
Sechshausenstr. 5/5.

Ženstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:
P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.
Gospa G. v M. piše:
„Daše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Velika zaloga

perja kokošnjega in gosjega
za pernice in blazine
se nahaja
v ulici Ascoli št. 27.

Cene nizke.

Pozor!

Lepi sveži kranjski špeh
brez kože od pitanih prašičev
kg 70 novč., kakor tudi fine
kranjske klobase, komad po
10 novč. razpošilja od 5 kg
naprej

Anton Anžič, mesar
Ljubljana.

Otvoritev nove klobučarne.

V ulici za vojašnico (nasproti
pokritega trga) se je otvorila
nova prodajalnica klobukov.

Cene zmerne.

Blago prve vrste.

Hotel „Central“

vhod Corso Josipa Verdi št. 32 — Telovadni trg št. 6

Ob delavnikih ob 5., 6., 7., 8. in 9. uri. Ob nedeljah ob 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri.
Ob nedeljah zjutraj ob 10., 11., in 12. uri.

V soboto 16. marca prično predstave

Kinematografa Edison

najboljši stroj, ki se ne trese (zadnji model). — Vsakih 8 dni prihajajo iz Pariza,
Londona, Berlina in New-Jorka najzanimivejše, resnične novosti.

VSPORED:

Orožnikova misel, komično. — Sto bark, šaljivo. — Slab Božič, senzacijsko-
nelno. — Začarani avtomobil, fantastično. — Resničnost moža-opice, komično.

Vstopnina: I. prostor 50 vin., za otroke 30 vin.
II. „ 30 „ „ „ 20 „

Usako sredo predstava za učence po znižani ceni 10 vinarjev.

Vsako soboto nov program.

Božidar Božič

pek in sladčičar

Sv. Lucija ob Soči

Priporoča različne fine likerje, vino
v steklenicah itd. itd.

Službe išče gospodična

zmožna slov. in nem. jezika v govoru in
pisavi, a ital. samo v govoru. Ista ima izpit
za ročna dela in krojenje.

Sprejme tudi službo v kaki
trgovini ali uradu.

Ponudbe poste rest. št. 3 pod šifro:
„Začetnica R. B.“

Restavracija „Triglav“

prej gostilna „Zagar“

priporoča svoja izborna domača vina
in pivo. Kuhinja postreže ob vsakem
času z gorkimi in mrzlimi
jedili.

Restavracija se nahaja
v bližini drž. kolodvora
in je prikladna za pot-
nike, ki se vozijo po
drž. železnici.

JURIJA

Ceres tekmovanja za nagrade

Termin za dopisiljatev receptov
za močnata jedila se je po-
daljšal do 31. marca t. l.

Nagrade niso samo
zazpisane, ampak se
tudi izplačujejo.

Razsodišče Ceres-tekmovanja za nagrado

v znesku K 15.000,00

so prevzeli sledeči gospodje:

Prof. Adolf Hess, ravnatelj strokovne šole gremijske
hotelirjev na Dunaju.

F. Kedvessy, kuhinjski šef Jokey-kluba.

Jean I. Povodra, osrednji predstojnik zadruga avstr.
kuharjev.

Fran Stadler, kuhinjski šef Njegove Svetlosti kneza
Montenuovo.

predstojnik hranilnih izdelovalnic
vodja objavnega biró Jurij Schichtove akcijske družbe.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne
28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron
dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje
posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadružnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino
ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5½%.

Stanje 31. dec. 1905.: Zadržnikov 1790 = 5917 deleži v znesku
108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.120,33. — Posojila:
1.599.647,39. — Reservni zaklad: 79.082,62. — Vrednost hiš:
112.328.—

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

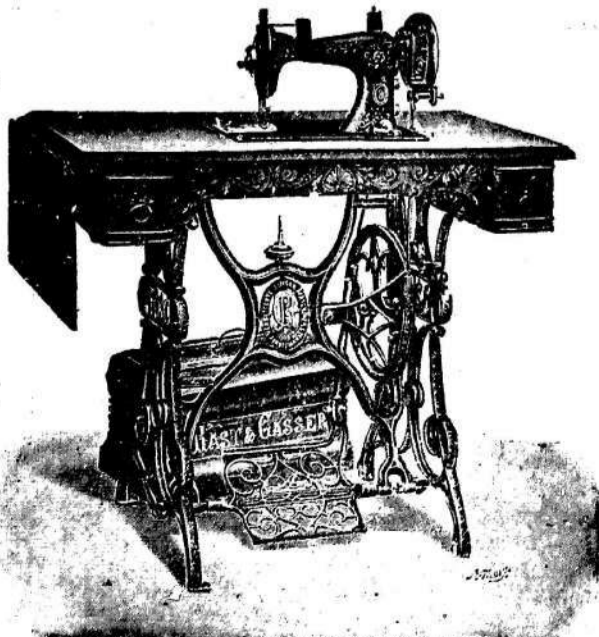
uaznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec
Raštelja št. 4 sprejema vsako
popravo šivalnih strojev, dvo-
koles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in po-
prave jamčiva od 5-10 let.

Zalogo vina in žganja

ima T. pl. MADEYSKI v Solkanu št. 326 pri mitnici blizu novega kolodvora

V zalogi ima v veliki izberl domača, vipavska, briska, furlanska,
istrska in dalmatinska vina kakor tudi domače in istrsko žganje zanesljivo
pristno. — Na zahtevo pošiljam uzorce vina in žganja. — Naročila pošiljam
tudi po železnici in v Gorice in bližno okolico s svojim voznikom.

Postrežba točna in cene zmerne.

Se priporočam gg. trgovcem, gostilničarjem in zasebnikom.

Spoštovanjem

T. pl. Madeyski.

Naslov pismom: T. pl. Madeyski, Gorica IV.

FERNET-BRANCA

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

— priporoča svoje —

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Gorici na Kornu števil. 13.

Za velikonočni nakup!

Gg. peke, trgovce z moko in jestvinami si usoja podpisani naj-
uljudneje opozoriti na svojo zalogo mlevskih izdelkov odlikovanega valjč-
nega mlina W. Jochmann iz Ajdovščine.

Pšenična moka tega domačega mlina in sicer najfinejše vrste od
števil. 00 do števil. 8 je priznana izborne kakovosti, ter daje v vsakem
oziru krepko, okusno in lepo pečivo.

Obenem priporočam slav. občinstvu svoje zastopstvo in zalogo
sloveških „ilirskih testenin“ iz „Prve kranjske tvornice Znidarski & Valentič iz
Ilirske Bistrice.“

Nadalje uljudno opozarjam na zalogo umetnega ledu iz „Prve
goriške tvornice kristalnega ledu“ Avgust Tanner.

Blago se razpošilja po zmernih dnevnih cenah prosto (franko) na
vse postaje. — Ceniki na zahtevo brezplačno.

Jos. Rovar

Agencijsko & komisijsko podjetje
Gorica, Stolni trg. št. 9.

Bergmanovo liljino mlečnato milo

priznato najboljšo milo, kar potrjujejo vsak dan novodošla priznanja.
Isto ohrani kožo nežno, mehko in rožnato.

Izdelovatelj: Bergman & Komp. v Tišini ob Labi. — Komad po
80 vin. Dobi se po vseh lekarnah, mirodilnicah, parfumerijah in
brivnicah.

+ Julij Reddersen +

Via d-l Torrente št. 25. — Telefon št. 831
— v Trstu. —

Kirurški predmeti, ortopedični aparati, moderci, umetne roke in noge,
pasovi za kilo, elastični pasovi in nogavice, elektroterapevtične priprave
aparati za umetno dihanje.

Zaloga priprav za obveze,

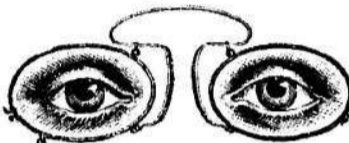
izdelkov iz gumija in nepremočljivega sukna.

Svoji k svojim!

Narodna tvrtka

A. Primožič,

optik

priporoča svojo delavnico

Gorica — ulica Vetturini št. 3.

Na prodaj ima: očala, zlata in niklasta,
vse številke, barometre, toplomere,
zdravniške toplomere, kukala, vage za
vina in špирite, različne mikroskope ter
druge v to stroko spadajoče reči.

Sprejema popravila ter pošilja ista
na željo domov ter je sploh občinstvu
na razpolago z najboljšim blagom.

Električna

žepna svetilka.

Najboljši fabrikat

3-delna baterija, 4 1/2 volt

K 2.50,

z reflektorjem K 3.50

proti povzetju.

Heinrich Weiss,

Dunaj XIV., 3. Sechshauserstr. 5/5.

Srebrna svetinja na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 Srebrna svetinja na dunajski razstavi 1902.

Najbolji škrob

GLANZINE

Fritz Schulz ml.

akc. družba v Eger in na Lipskem.

Glanzine daje najlepše perilo.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

— patentiranih —

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangalzriegel)

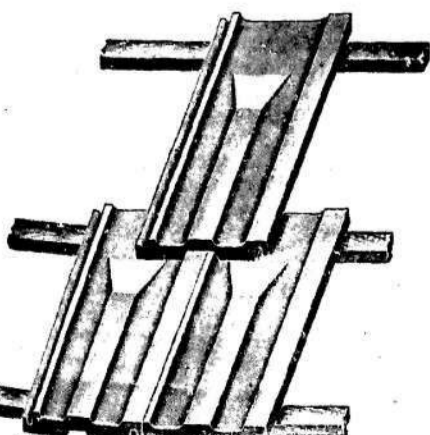
„Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

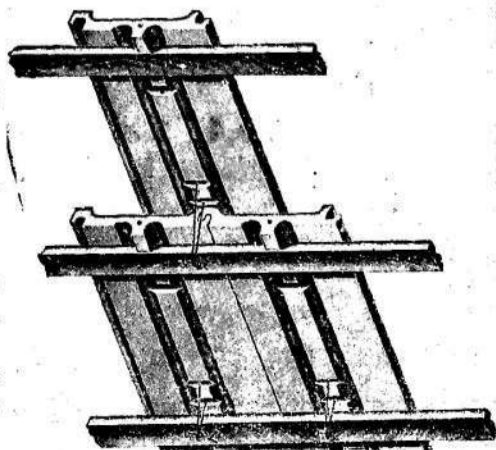
== Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. ==

Vsaki strešnik se zamore na lato pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike
važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Takošnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Sprejmejo se zastopniki.

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.
Gene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na šipe in platno, oglejalna,
zima in platno.

POZOR, GOSPODJE IN GOSPODIČNE!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo
iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju. — KAPILOR št. 2.
povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno bolezen
na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premmogo zahvalnic in priznanje.
Stane poštno prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K.

Naroča naj se samo od mene pod naslovom:

= Peter Jurišić, =
lekarnar v Pakracu št. 69 v Slavoniji.

POZOR, GOSPODJE IN MLADENIČI!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo
iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in
to je KAPILOR št. 1. Omogoči, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje
prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam
mного priznanje in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 vin.,
2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom:

PETER JURISIĆ,

lekarnar v Pakracu št. 69 v Slavoniji.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podruž-
nica v Spiljetu. Zastopstvo v Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre
v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo
najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahplatz 9.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

Mlin na vodo,

žaga, ali drugo vodno moč z visokim
slapom želi vkupiti proti gotovini ali
s 5% obresti.

Ponudbe naj se blagovolijo naslo-
viti na:

Ante Pirnat, kancelist,

— TRST —

Veliki Trg. — Hotel Garni.

Schicht-ovo

MILO
je najboljšje!

Prihrani denar, — Ne trga perila, — Prihrani skrb,
čas in delo, — trud in zdravje

Srčno veselje mi v prsih igra
kadar odpiram omare.
Kot sneg belo je moje perilo
odkar rabim „Schichtovo milo“.

Klobučarna
M. Horvat v Gorici
Gosposka ulica

prporoča svojim cenj. odjemalcem za bližajo-
se Velikonočne praznike svojo

bogato zalogo klobukov

po prav nizkih cenah

od gl. 1 do gl. 150.

Obenem opozarja slav. občinstvo, da
ni v nikaki zvezi z prodajalno za vojašnico
ki nosi ime „Cappelleria“.

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je splošno priznano kot izvrstno boj
blazujoče mazilo in so dobro uporabljajo
pri prehlajenjenih; cena 80 vin., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljub-
ljenega domačega sredstva, naj se jemlje
le originalne steklenice v škatljah z našo
zaščitno znamko „SIDRO“ potem se je
— gotovo prejelo originalni izdelek. —
RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno raspoložljive.

Postavno zavarovano!
THIERRY-BALSAM
Vsako posnemanje se kaznuje
Edino pristen je samo
Thierry-jev balzan
z zeleno muno, 12 milih ali
dvojnatih steklenic ali 1 veliki
specijalna steklenica s paten-
vanim zamaškom K 6.—
Thierry-jevo Centifolijno mazilo
proti vsem, še tako zastaranim
ranam, vnetjem, itd. 2 lončka
K 3-60 pošilja le proti pre-
plačilu zneska ali povzetju.
Obe domači sredstvi sta najtjaj
povsod znani in starodavni.
Naročila naj se naslovi:
Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu Statist.
Zaloga skoro v vseh lekarnah. Brošure s tiskanimi
originalnimi zahvalnimi pismi zastoj in poštnine pro-

Šivalni stroji SINGER

za vsakoršnokoli rabo

se vdobé izključno le pri nas; isti ne služijo
samo v obrtniške svrhe, pač pa za vsako
domače šivanje.

Pazi naj se, da se
vkupuje le
v naših trgovinah.

Vse naše trgovine je
spoznati
po tem-le znamenju.

Družba Singer Anonimno društvo šivalnih strojev
v Gorici na Travniku št. 5.

Zdravi otrok
je največje veselje, najdragocenejši zaklad staršev. Pri
pomoči k zdravju otroka je dolžnost staršev. Radi tega
je posebno skrbnim materam priporočati mesto trosilnega
praška otročje mazilo

„Babymira - Crème“

ki je napravljeno iz najfinejših sestavin. Isto odstra-
ni hitro in temeljito izpuščaje na koži, zlasti lisaje, su-
hodrgnjeno in razpokano kožo, celi hitro od pota ode-
njeno kožo. Priporoča se skrbno mazati otroke, posebej
pod pazduho, na vratu in na vseh občutljivih, osobito
mokra izpostavljenih delih telesa. Priporočljivo je
tudi odraslim zlasti damam za gojitev obraza in rok zlasti zato, da se dobi gladko kožo, v-
je ista po zimi razpokana in raskava. Babymira-Crème varuje kožo zunanjih škodljivih v-
vov in jo dela nežno. Jedna skatlja 60 vin. v lekarnah. Po pošti razpošilja 5 skatej
kron 3-20 izdelovalec H. Brodjovin, lekarnar v Zagrebu št. 87. — Najboljšje milo
otroka je milo-Babymira, 1 kos 50 vin.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljšje zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

Izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina,
lekarna „All' Igua“, Via del Farneto 4.

vsake steklenice K 1-40. In Trstu se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7-— prosto poštnine.